

Vrije markt voor melk na ruim een jaar van de baan

www.ftm.nl

augustus 31ste, 2016

Fosfaat is een cruciaal mineraal in de natuur. Het zit in ons DNA en in onze botten en zorgt onder andere voor de energieoverdracht in cellen. Fosfaat is ook een van de bestanddelen van (kunst-) mest. Fosfaat is een eindige grondstof en wordt gewonnen door mijnbouw. De voorspelling is dat de wereld nog ongeveer 100 jaar via mijnwinning aan fosfaat kan komen, daarna wordt het een stuk lastiger. De paradox is dat er aan de ene kant een tekort dreigt, terwijl er aan de andere kant sprake is van verspilling

De vuistregel voor fosfaat in de natuur luidt: hoe minder het voorkomt, hoe groter de biodiversiteit. 'Natuurgebieden hebben baat bij een zo laag mogelijk fosfaatgehalte in de grond,' aldus Oscar Schoumans van de Universiteit van Wageningen (WUR). 'In de landbouw wil je juist een hoger fosfaatgehalte hebben, omdat alles dan sneller groeit.'

Te veel fosfaat zorgt voor eutrofiëring van het water. Dat betekent simpelweg dat het water zo voedingsrijk is dat er bijvoorbeeld te veel (blauw)algen in groeien, waardoor het zuurstofgehalte in het water te laag wordt en het als het ware 'stikt'. Fosfaat is een beetje te vergelijken met het eten van suiker: het zorgt voor energie en maakt deel uit van het natuurlijke 'dieet'. Maar de balans is precair: een te hoog fosfaatgehalte kun je zien als een soort obesitas van de natuur.

Bij intensieve veehouderij komt er via de mest al gauw te veel fosfaat in het milieu terecht. Via het mestbeleid probeert de overheid de hoeveelheid fosfaat die in bodem en water terechtkomt te beperken. Ook in Europees verband zijn daar afspraken over gemaakt, omdat het een grensoverschrijdend probleem is. In de jaren '80 was het overschot van fosfaat het grootst. Intensieve landbouw is een deel van het probleem: een groot gedeelte van het fosfaat komt via de rivieren ons land binnen. De laatste jaren wordt er wel veel efficiënter met het mineraal omgegaan. Zo zijn de hoeveelheden fosfaat in veevoer bijvoorbeeld aangepast en wordt het niet meer of minder gebruikt in wasmiddelen.

Momenteel is ongeveer de helft van de binnenlandse fosfaatbijdrage afkomstig van de landbouw. Dat komt doordat vee relatief inefficiënt omgaat met fosfaat. Een koe heeft per dag tussen de 45 en 85 gram fosfaat nodig. Meer koeien betekent dus ook automatisch een hogere uitstoot van fosfaat. Door de groei van de veestapel overschrijdt Nederland nu de Europese afspraken, het zogenoemde fosfaatplafond.

Zie voor een zeer gedetailleerde uitleg over fosfaat dit document van de WUR.